

Selvitys ylijäämäruoan hyötykäytöstä

4951/02.09.00/2015

Tekla § 163

Valmistelija: palvelupäällikkö Elsi Lääveri, puh. 044-797 6927,
etunimi.sukunimi@heinola.fi

Taustaa

Tekninen lautakunta on 9.6.2015 pidetyssä kokouksessaan (74§) päättänyt valtuustoaloitteen: Koulujen ja laitosten ylijäämäruoan hyötykäytöstä seuraavasti:

1. Ylijäämäruokaa luovutetaan Heinolassa toimivan kolmannen sektorin toimijan kautta edelleen vähävaraisille. Em. ehdot täyttävien järjestön kanssa kokeillaan ylijäämäruoan lahjoittamista järjestöjen omiin astioihin ja edelleen jaettavaksi heidän omissa tiloissaan.
2. Ylijäämäruoan käsittely ja luovuttaminen eivät saa aiheuttaa laite- tai välinekustannuksia ruokapalvelulle.
3. Pilottikouluina ovat Lyseonmäenkoulu sekä lukio. Pilottihanke rajataan syys-joulukuun ajaksi 2015. Kokeilua seurataan ja sen perusteella päätetään, jatketaanko *ylijäämäruoan lahjoittamista hyväntekeväisyysjärjestöille.

*Ylijäämäruoasta käytetään jatkossa käsitettä lahjoitusruoka.

Pilottihankkeen toteutus ja havainnot

Lahjoitusruoan toiminta alkoi 5.10.2015. Viikko 43 oli koulujen syyslomaviikko ja silloin ei ollut ruokatoimitusta.

Lahjoitusruoan jakamiseen on osallistunut monia eri tahoja. Heinolan työvalmennuskeskus on kuljettanut ruokaa ilman veloitusta. Ruoan- jaon ovat hoitaneet vapaaehtoistyöntekijät. Vapaaehtoistyöntekijöitä koordinoi Jyränkölän Settlementti ry:n vapaaehtoistyön johtaja Teija Naakka. Ruokailutila on järjestynyt terveyskeskuksen alakerrasta, entisistä päiväsaalantiloista. Tilassa on pieni keittiö, jonka astianpesukone ei ole riittävän tehokas ko. toimintaan. Astiahuolto on hoidettu viereisessä Terveystoimen tuotantokeittiössä, jossa on tehokas tunnelitappimattokone. Astiahuoltoon kuluva aika on noin 15-20 min. Vapaaehtoistyöntekijät ovat huolehtineet tuolien ja pöytien siisteydestä, mutta lattian ja wc-tilojen siivouksen on suorittanut siivouspalvelun siivoushenkilöstö. Siivousaika on keskimäärin 15 minuuttia/päivä. Astiahuolto tai siivous ei ole aiheuttanut lisähenkilöstö-

kuluja ruoka- ja siivouspalveluille, vaan niillä on voitu järjestää lahjoitusruokatoiminta sujuvalla tavalla.

Palvelupäällikön kutsumana 23.11.2015 järjestettiin palautekeskustelu eri toimijoiden kesken. Läsnä oli ruoka- ja siivouspalvelun esimiehiä, Heinolan kaupungin kotihoidon johtaja sekä kotihoidon esimies, Heinolan evl-seurakunnan edustaja ja Jyränkölän Settlementin edustaja. Lisäksi palautekeskusteluun oli välitetty Heinolan työvalmennuskeskuksen kokemukset ja esitys toiminnan jatkon suhteen.

Keskusteluissa tuli esille, että lahjoitusruokaa on ollut päivittäin noin 20-50 annosta. Vain yhtenä päivänä ruokaa ei ollut jäänyt luovutettavaksi lainkaan. Ruokailijoita on ollut keskimäärin 35 henkilöä. Vapaaehtoistyöntekijät ovat annostelleet ruoan, jos ruokaa on ollut tarjolla vähän ruokailijamäärään nähden. Ruokailutilanne on ollut rauhallinen ja tila on toiminut ko. tarkoitukseen hyvin.

Vapaaehtoistyöntekijät ovat kokeneet työn merkityksellisenä ja antoisena. Vapaaehtoistyön johtaja kertoi kuitenkin toiminnan järjestämisen ja sen varmistamisen haasteellisena. Jyränkölän Settlementti on valmis jatkamaan yhteistyötä, mutta vapaaehtoistyön organisointiin tulisi saada rahoitusta. Seurakunnalta vapaaehtoistyöntekijöitä saadaan jatkossakin. Järjestäjän tulee huolehtia myös vapaaehtoistyöntekijöiden jaksamisesta ja uusien organisoinnista. Vapaaehtoistyön johtaja kertoi, että hän on keskustellut asiasta Heinolan työllisyyskoordinaattorin kanssa ja toiminnan tueksi voisi selvittää työllistettävän henkilön käytön mahdollisuutta.

Kotihoidon johtaja toi esille ruokailun sosiaaliset vaikutukset. Ruokailu voi estää syrjäytymistä ja toimivan ennaltaehkäisevän toimintana ruokailuun saapuville henkilöille.

Ruokailutilan käytön mahdollisuus tulee selvittää. Tällä hetkellä on sovittu vain kokeilunaikaisesta käytöstä. Tilaa hallinnoi sosiaali- ja terveystoimi.

Työvalmennuskeskuksen ruokakuljetukset ovat toimineet hyvin, mutta jatkossa toimintaa ei voida jatkaa ilman korvausta. Korvauksetta kuljetus voi hoitua vain helmikuun 2016 loppuun asti. Kuljetusten suhteen tuleekin pohdittavaksi mikä taho korvaa kuljetuksesta aiheutuneet kustannukset, jos ruokajakelua jatketaan.

Ruoka- ja siivouspalvelut on jatkossakin halukas luovuttamaan käyttökelpoista ruokaa ulkopuoliselle taholle hyväntekeväisyystarkoitukseen, mutta ennen toiminnan jatkumista tulee selvittää edellä mainitut kuljetukseen, ruokailutilaan ja ruokailutapahtuman hoitoon liittyvät asiat.

Ehdotus: Teknisen toimen johtaja (TP): Tekninen lautakunta päättää, että lahjoitusruoan tarjoilun jatkumiseksi, toiminta järjestetään seuraavin ehdoin:

Tekninen toimi luovuttaa lahjoitusruoan veloituksetta, mutta ruokailutilan, kuljetuksen ja jakelun kustannuksiin tai muihin järjestelyyn liittyviin kuluihin se ei osallistu.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksianto: Kopio Elsi Lääveri